

Middag-Humsterland – Visie en programma

Sessie 3, 03-05-2017

Inhoud

De deelnemers.....	3
Agenda.....	4
Welkom.....	4
Introductie	4
Verslag van de vorige keer	4
Recapitulatie.....	5
Speerpunten	5
Opdracht 1: Laaghangend fruit	5
Opdracht 2: Majeure projecten	6
1. Nieuwe verdienmodellen voor boeren	6
2. Regiobranding.....	7
3. Energietransitie	7
4. Innovatieve samenwerking	8
Hoe verder	9

De deelnemers

D.J. Broekema, Melkveehouder
Jan Broersma, Dorpsbelangen Niehove
Joke Bruining, Hanzehogeschool, Hanze Invent
Anita van Dijk-Groeneveld, Café De Brug, Ezinge
Dirk Doeglas, Dorpsvereniging Feerwerd, Aduarderzijl
Klaas J. Doornbos, Doornbos Advies
Jens Enemark, Initiatiefgroep Middag-Humsterland Werelderfgoed
Liesje Faber, Dorpsvereniging Garnwerd
W. Foorhuis, lector Duurzaam Coöperatief Ondernemen, Hanzehogeschool
Annemieke Grimbergen, Levenskracht
Menno Groeneveld, Humsterland Energie
Rikus Hagenauw, Landschapsbeheer Groningen
Hans Harkema, Dorpsbelangen Niehove
Ruud Hendriks, Dorpsbelangen Niehove
Peter Kremer, agrariër
Roel Kuiper, Inwoner Winsum
Fokko Leutscher, inwoner Garnwerd
Sabine Lutz, lectoraat Duurzaam Coöperatief Ondernemen
Jan Arend Mulder, Architect 'Ruimte Maken'
Ernst Nijenhuis, Cowcept
Richard Oudshoorn, melkveehouder/ LTO Zuidhorn
L. Postma, Dorpsvereniging Garnwerd
Leonie van Putten, Kloostermuseum Aduard

Johan Samplonius, Gemeente Winsum
Harry Schaaphok, Niehove Duurzaam
Marjolein van Schoonhoven, Gemeente Zuidhorn
Emmeke Schurink, Bibuza (Werkgroep Dorpsvereniging Garnwerd)
Gerrit Slopsema, Museum Wierdenland
Tini Smale, inwoner Aduarderzijl
Fred Stol, gemeente Zuidhorn
Bert Terpstra, Ezinge
Joop Tilbusscher, Ezinge
Lammert Top, Niehove Duurzaam/ Stichting Oranjerun
Frans Traa, Gebiedscoöperatie Westerkwartier
Jan de Vries, Humsterland Energie
Eric Veldwiesch, Gebiedscoöperatie Westerkwartier
E.J. Wieringa, Melkveehouder

Op de hoogte houden:

Jess Ludwig-Bouma, Kloostermuseum Aduard
Walther Walraven, Humsterland Energie
Erik Doorenspleet, zelfstandig ondernemer
Annemarie Pelletier, Collectief West

Agenda

- Terugkoppeling: rijke opbrengst ideeën uit sessie 2
- Concretisering: is er laaghangend fruit?
- Doorkijk: hoe gaan we verder – majeure projecten?
- Continuïteit: hoe organiseren we het eigenaarschap?

Welkom

Fred Stol, wethouder voor de gemeente Zuidhorn heet alle aanwezigen voor de derde keer welkom en spreekt zijn dank uit voor de betrokkenheid en de actieve deelname aan dit visievormingsproces. Hij is in het Middag-Humsterland geboren en getogen, en daarom doet het hem des te meer plezier te zien hoe je stap voor stap in deze brede samenwerking komt tot een visie met een onderliggend programma en een passende organisatie.

De raad had de wens uitgesproken om weer een faciliterend gremium voor het Middag-Humsterland in het leven kunt roepen. Het is de moeite waard om te onderzoeken hoe je dit op een eigentijdse, innovatieve en participatieve manier kunt doen.

Introductie

Willem Foorhuis, lector Duurzaam Coöperatief Ondernemen aan de Hanzehogeschool Groningen, is voor de derde keer presentator en communicator van de avond. Als kern van de visie benoemt hij behoud en versterking van landschap, cultuurhistorie en belevingswaarde in het Middag-Humsterland. Om dat te bereiken moeten we economische kansen ontwikkelen voor nieuw en duurzaam ondernemerschap. We willen dus de bijzondere waarden van het gebied (het verleden) benutten voor nieuwe duurzame en verantwoorde beheers- en verdienmodellen. Het verleden biedt de basis voor heden en toekomst.

Dit is de laatste sessie in een reeks van drie, maar het eigenlijke werk gaat na vanavond beginnen. Op deze avond gaat het vooral erom hoe we dit dit gaan vormgeven.

Daarbij wordt uit de zaal erop gewezen dat het belangrijk is om erover na te denken hoe je besluitvormingsprocessen in het vervolg wilt laten verlopen. Leg je bevoegdheden bij de inwoners? Hoe zorg je in dat geval voor voldoende democratische kwaliteit? Geef je inwoners de status van adviseurs? Hoe zorg je er in dat geval voor dat ze voldoende gewicht krijgen? Of vind je ene andere manier van besluitvorming die we nu nog niet in beeld hebben? Het antwoord gaan we vanavond niet vinden, maar het is belangrijk dat we de vraag stellen en erover gaan nadenken.

Verslag van de vorige keer

Twee correcties:

1. In het verslag van de vorige keer staat dat er in de eerste sessie een veto is uitgesproken op grootschalige ingrepen zoals windmolens boven de 15 meter en een groot aantal kleine windmolens. Zoals het er staat lijkt het alsof dit unaniem door de hele groep wordt gedeeld. Maar het is het resultaat van overleg in subgroepen. Dit moet in het verslag duidelijk worden gemaakt.
Ter verduidelijking: parallel aan het visievormingsproces vindt een verkenning plaats naar zonnepanelen en windturbines in het Middag-Humsterland. De raad van Zuidhorn heeft hierom gevraagd om tot een afgewogen oordeel te kunnen komen. Het 'energetraject' zal gaan leiden tot een advies van de deelnemende partijen als input voor de verdere discussie in de raad.
Er wordt afgesproken om in het verslag aan te geven dat het 'veto' geen unanieme uitspraak is van de groep als geheel.
2. In het verslag staat onder de kop 'Wonen en recreëren – Lopend dat het wegonderhoud niet zou moeten worden uitgebreid. Dat moet worden veranderd in: wel wegonderhoud uitvoeren, maar geen verbreding van de wegen.
3. Er wordt de vraag gesteld waarom in het verslag van de vorige sessie het thema 'Landschap en cultuur' niet als zelfstandig thema wordt genoemd en behandeld. De reden hiervoor is dat dit thema juist een overkoepelend thema is en door alle thema's heen speelt. Het is daarom ook leidend voor de visie die naar aanleiding van de drie sessies wordt opgesteld.

Recapitulatie

Verleden keer zijn in subgroepen de lopende processen en de ontwikkelkansen voor de vier meest relevante thema's in het Middag-Humsterland in kaart gebracht. Er was geen tijd meer om ze plenair te delen. Daarom lopen we er nog een keer doorheen en vragen we om aanvullingen en correcties waar nodig. Deze worden in het verslag van sessie 2 verwerkt. (Zie ook correctie 2 hierboven.)

Dit zijn de aanvullingen en correcties die genoemd:

Agrarisch landschap en agrarische bedrijvigheid – lopend

- Afvalzuivering d.m.v. rietfilter

Agrarisch landschap en agrarische bedrijvigheid – nieuwe kansen

- Betere aanpassing van ontwerp bij bedrijfsuitbreiding of –nieuwbouw in het landschap
- Predatoren vormen een bedreiging voor weidevogels. Kun je manieren vinden voor betere bescherming?
- Unilever stelt steeds hogere eisen aan de boer maar betaalt niet extra. Kunnen we een manier vinden om dit gunstiger te laten uitpakken voor de boer?
- Producten uit het Middag-Humsterland gebruiken in verwerking en daarmee regiobranding bevorderen → zichtbaar ipv anoniem
- Consumentenacties voor betaalbare biologische producten – Biologisch eten zou niet moeten zijn voorbehouden aan de happy few.

Energietransitie – nieuwe kansen

- Warmte uit het veld = aardwarmte
- Verschil waterniveau bij Electra benutten; bij 50 cm hogere waterstand Lauwersmeer nog meer effect – dit kunnen we schrappen

Wonen & recreëren – nieuwe kansen

- OV naar Zuidhorn en Westerkwartier – bedoeld wordt binnen de regio en tussen de dorpen en de stad, ook voor forenzen naar onderwijs en werk

- Gezondheid inwoners; JO66 moet zijn JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht)

Biobased en circulaire economie – lopend

Grondgebonden landbouw wordt voorgesteld als alternatief voor 'grootschalige landbouw' dus voedselvoorziening en mestafzet / fosfaatrechten in relatie brengen met de hoeveelheid grond die in gebruik is bij het bedrijf.

Speerpunten

Uit de inventarisatie van de lopende projecten en de kansrijke nieuwe ideeën komen de volgende vijf speerpunten naar voren:

- Nieuwe verdienmodellen voor boeren
- Energietransitie
- Regiobranding
- Vervoer & bereikbaarheid
- Innovatieve samenwerking

Deze speerpunten kunnen als leidraad dienen voor het vervolg en voor de inhoudelijke ordening van de samenwerking. We komen in opdracht 2 hierop terug.

Opdracht 1: Laaghangend fruit

Willem vraagt of er projecten op de plank liggen waar we meteen mee aan de slag kunnen – plukrijp zagezegd, en uitvoerbaar zonder lange voorbereidingen en extra financieringsbehoefte. Iets waar ondernemers, bewoners en verenigingen, eventueel ondersteund door scholen en gemeente, meteen mee aan de slag kunnen?

- De energietransitie wordt genoemd. Het onderwerp is inderdaad urgent. Maar ook weer niet binnen korte tijd te realiseren. We komen hierop terug in het volgende agendapunt, de majeure projecten.

- Jan Arend Mulder noemt de nieuwe inrichting van de openbare ruimte in Garnwerd. Het dorp heeft al een visie uitgewerkt volgens de principes van Shared Space; het zou mooi zijn als er nu een plan zou kunnen komen. Aan de hand van dit punt ontspint zich een gesprek over het verschil tussen visie, plan en uitvoering. Als laaghangend fruit zouden we kunnen benoemen: een ontwerp voor een nieuwe inrichting van de Hunzeweg in Garnwerd, wat dan weer als inspiratie kan dienen voor andere dorpen in het Middag-Humsterland. Fred vult aan dat dit qua procedures en financiering lastig binnen een kort tijdsbestek te realiseren is.
- Tini Smale vult aan dat we steeds moeten proberen te denken op streek-niveau. We zitten hier immers voor het Middag-Humsterland in z'n geheel. Willem beaamt dat dit inderdaad de bedoeling is. Maar je zou ook binnen één dorp een pilot kunnen starten en het breder over het Middag-Humsterland uitrollen.
- Dirk Doeglas stelt voor een logo voor het Middag-Humsterland te ontwerpen. Iedereen vindt dit een goed idee. Je kunt alvast nadenken over de kwaliteiten die je tot uitdrukking wilt brengen en samen met communicatiestudenten van de Hanzehogeschool Groningen aan het werk gaan. Zie ook verder beneden onder de kop [Regiobranding](#).
- Afspraak: als iemand nog een nieuw idee krijgt, geef dit door. De onderlinge communicatie wordt voorlopig geregeld via de Gebiedscoöperatie.

Opdracht 2: Majeure projecten

Om dieper op de speerpunten in te gaan worden er vijf subgroepen gevormd. Daarvan zijn er vier behandeld. Na overleg met de zaal hebben we besloten de werkgroep 'vervoer en bereikbaarheid' niet te behandelen, maar dit onderwerp wel in de visie te vermelden.

1. Nieuwe verdienmodellen voor boeren

Denk aan onderwerpen als bouwen van een community van boeren en burgers, natuurinclusieve landbouw & landbouwinclusief natuurbeheer, precisielandbouw, regionale voedselketen.

Wie zaten aan tafel?

- D.J. Broekema, melkveehouder
- Annemieke Grimbergen, Levenskracht
- Peter Kremer, agrariër
- Ernst Nijenhuis, Cowcept
- Richard Oudshoorn, melkveehouder/ LTO Zuidhorn
- Fred Stol, gemeente Zuidhorn
- Frans Traa, Gebiedscoöperatie Westerkwartier
- E.J. Wieringa, melkveehouder
- Bert Terpstra, Ezinge

Wat is er besproken?

- De moderne melkveehouderij is een hightech onderneming. Je moet opschalen om te kunnen concurreren. Maar burgers hebben een ander beeld. Ze protesteren tegen megastallen en hebben klachten over 'stankoverlast'. De afstand tussen boer en burger wordt groter. Melk komt 'uit de supermarkt'.
- Is daar iets aan te doen? Voorstel van Ernst Nijenhuis is om meer betrokkenheid te creëren van de gemeenschap rondom de melkveehouderij door een community te bouwen voor kennisuitwisseling. Je kunt daardoor kennis van buiten naar binnen halen, de betrokkenheid van burgers bij de agrarische sector vergroten, saamhorigheid creëren, weer trots zijn op je leefomgeving en dit willen ondersteunen en uitstralen.
- De boeren aan deze tafel geven aan dat zij voor de technische bedrijfsvoering zeer goed zelf hun experts en adviseurs kunnen vinden. Maar zij zien ook dat openheid van zaken naar de omwonenden steeds belangrijker wordt voor wederzijds begrip en acceptatie. Hiervoor willen zij zich inzetten.
- Er zat een competitie-element in het voorstel van Ernst Nijenhuis. Dat werd niet positief ontvangen. Een modern bedrijf runnen is immers een serieuze business.

- De boeren aan tafel zouden graag willen doorwerken aan het ontwikkelen van kennis en oplossingen hoe je tegen de achtergrond van de natuurlijke en landschappelijke handicaps je bedrijf efficiënt en winstgevend kunt voeren, zodat boeren met hun bedrijf vooruit kunnen in het gebied. Zo zou je kunnen toewerken naar vormen van landschapsonderhoud gecombineerd met een gezond boerenbedrijf.
- De deelnemers in de groep willen met elkaar gaan samenwerken, maar ze hebben nog niet besloten hoe ze dit precies gaan aanpakken. Ze willen het concreet maken, met verbeterpunten, een prioriteitenlijst en een werkprogramma waar iedereen iets aan heeft. Hier willen ze verder over nadenken.

2. Regiobranding

Wie zaten aan tafel?

- Anita van Dijk-Groeneveld, Café de Brug, Ezinge
- Dirk Doeglas, Dorpsvereniging Feerwerd
- Jens Enemark, Initiatiefgroep Middag-Humsterland Werelderfgoed
- W. Foorthuis, Hanzehogeschool
- Fokko Leutscher, inwoner Garnwerd
- Leonie van Putten, Kloostermuseum Aduard
- Emmeke Schurink, Bibuza (werkgroep van Dorpsvereniging Garnwerd)
- Johan Samplonius, gemeente Winsum
- Marjolein van Schoonhoven, gemeente Zuidhorn

Wat is er besproken?

- Er missen nog een paar deelnemers in deze groep: vooral horecaondernemers, vertegenwoordigers uit de culturele sector.
- Er moet een sterker profiel ontstaan van de recreatieve mogelijkheden in het Middag-Humsterland. De ondernemers zijn er wel maar ze presenteren zich niet sterk genoeg.

- Er wordt voorgesteld het idee van Middag-Humsterland als werelderfgoed vanuit het brede perspectief als uniek cultuurlandschap nog een keer op haalbaarheid toetsen. De aanwijzing van Middag-Humsterland als wereldcultuurlandschap is een van de sterkste regiobranding-categorieën wereldwijd. Je kunt het ook zien als een icoon voor het streven om de uniciteit van het gebied sterker naar voren te brengen. Denken vanuit deze lijn helpt je in ieder geval de onverwispbare kwaliteiten van het Middag-Humsterland beter dan tot nu voor het voetlicht te brengen.
- Je zou erover kunnen nadenken om een (groep) ambassadeur(s) voor het Middag-Humsterland te installeren
- Ontwerp een logo en breng de website op stoom. Zorg ervoor dat de belevingswaarde van het Middag-Humsterland duidelijk wordt.
- Een paar eerste gedachten voor de regiobranding: de wierden, het open en kleinschalige landschap, de leesbaarheid van het landschap,
- Al met al: roep de hulp in van een marketingdeskundige. Je zou kunnen samenwerken met de Hanzehogeschool Groningen, en dan concreet met het Instituut voor Marketing Management (bijvoorbeeld lector Karel Jan Alsem) en met het Instituut voor Communicatie, Media & IT, waar studenten behalve een goede communicatiestrategie ook promotiemateriaal kunnen ontwikkelen.
- ➔ In beide gevallen geldt: je moet hen met een uitdagende en interessante vraag benaderen. Het moet zowel vanuit onderwijs- als onderzoeksoogpunt interessant voor studenten en docenten zijn.
- De deelnemers in de deze community willen doorgaan met het werken aan de regiomarketing. Ze willen dat doen in samenwerking met de instituten aan de Hanzehogeschool Groningen. Lector Foorthuis zal optreden als eerste wegbereider. De communityleden willen de voortzetting gaan organiseren samen met de nieuwe groep die de samenwerking in het Middag-Humsterland richting gaat geven.

3. Energietransitie

Wie zaten aan tafel?

- Klaas J. Doornbos, Doornbos Advies
- Ruud Hendriks, Dorpsbelangen Niehove
- Jan Arend Mulder, Architect Ruimte Maken
- Harry Schaaphok, Niehove Duurzaam
- Lammert Top, Niehove Duurzaam/ Stichting Oranjerun
- Jan de Vries, Humsterland Energie

Wat is er besproken?

- Voor dit onderwerp is al voorwerk gedaan in de vorm van een subsidievoorstel aan het Stimuleringsfonds voor Creatieve Industrie (SCI). Ze hebben daar een open oproep geplaatst aan multidisciplinaire teams om ideeën te ontwikkelen hoe je de energietransitie vorm geeft in een waardevol landschap. De deadline was op dezelfde dag als sessie 3. Het voorstel kon daarom niet meer met de deelnemers worden kortgesloten, maar allen aan tafel konden zich in de strekking ervan vinden. Indiener is de Gebiedscoöperatie Westerkwartier.
- De centrale vraag in het voorstel is: Hoe komen we aan een maximale hoeveelheid duurzame energie in het Middag-Humsterland op een manier die maximaal bijdraagt aan behoud en versterking van het landschap? Dus enerzijds via de bekende en nog (min of meer) onbekende duurzame energiebronnen in de bebouwde en onbebouwde omgeving. En anderzijds via besparing door isolatie, nieuwe technologieën en energiezuinig gedrag.
- De uitvoering is gedacht als Energie-Innovatie-Lab in de eerste helft van september. Studenten, docenten, experts en belangstellenden uit de streek komen dan 1 dag lang verkennen, kennis vergaren en uitwisselen, ontwerpen en schetsen, onderzoeken, ontdekken, interpreteren, ideeontwikkeling en experimenteren.
- Wat levert die dag op? Een scenario: welke toepassingen gaan we voorstellen voor welke locaties? Eerst als schets en daarna uitwerken tot een kaart die input levert voor een uitvoeringsprogramma vanaf eind 2017, begin 2018. Daarnaast ook concrete tools om vormgeving en toepassingen van duurzame energie bij elkaar te brengen. We wil-

len weten op welke plekken in het kleinschalige landschap van het Middag-Humsterland je welke mogelijkheden kunt creëren voor de toepassing van een mix aan maatregelen voor de overgang naar duurzame energie.

- De afspraak is dat we eerst even de uitslag begin juni afwachten. Dan weten we of we door kunnen stomen naar de voorbereiding van het lab. Anders moeten we elders wat financiering vandaan halen.
- De verdere planning houdt in dat de resultaten uit het lab vertaald worden naar een uitvoeringsprogramma met concrete realiseringstappen. Dit kan opnieuw aan het SCI worden voorgelegd.
- De subsidiebedragen zijn in beide gevallen niet erg hoog, maar je kunt ze gebruiken om er meer financiering binnen te halen.
- De groep hier aan tafel zal tegelijk ook de voorbereidingsgroep zijn. Maar dan missen we eventueel nog wel expertise: het Groninger Landschap, Noordelijk Lokaal Duurzaam (NLD), NAM, maar ook gemeentelijke en provinciale beleidsmakers, want je stuit op barrières, bijvoorbeeld in het provinciaal ontwikkelingsplan, of door de wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Het sociale Inklusiviteit dus nodig da er ook vanuit ambtelijke en bestuurlijke kant actief meege gedacht gaat worden.

4. Innovatieve samenwerking

Wie zaten aan tafel?

- Joke Bruining, Hanzehogeschool Groningen
- Liesje Faber, Dorpsvereniging Garnwerd
- Menno Groeneveld, Humsterland Energie
- Rikus Hagenauw, Landschapsbeheer Groningen
- Hans Harkema, Dorpsbelangen Niehove
- Roel Kuiper, Inwoner Winsum
- L. Postma, Dorpsvereniging Garnwerd
- Gerrit Slopsema, Museum Wierdenland
- Tini Smale, Inwoner Aduarderzijk

- Eric Veldwiesch, Gebiedscoöperatie Westerkwartier

Wat is er besproken?

- In deze groep gaat het erom hoe je de samenwerking in het Middag-Humsterland in de toekomst gaat organiseren.
- Tot enkele jaren geleden is er een gebiedscommissie geweest voor de bundeling van belangen en initiatieven. Hierin zaten de provincie, de gemeenten, de Natuur en Milieufederatie Groningen, LTO Noord, het Waterschap Noorderzijlvest en de dorpsverenigingen. De provincie heeft zich uit de commissie teruggetrokken, waardoor het werk stil is komen te liggen.
- In het Westerkwartier is sinds 3 jaar de Gebiedscoöperatie werkzaam. De Gebiedscoöperatie werkt intersectoraal aan thema's en projecten die relevant zijn voor de regio: landschapsontwikkeling, gezondheid en zorg, ondernemerschap, nieuwe regionale ketens en verdienmodellen. Gebiedscoöperatie kan dit doen door een hechte en geprogrammeerde samenwerking tussen de spelers in de regio, maar vooral tussen mkb-ondernemers en het regionale onderwijs en onderzoek. Ze gaan samen interessante kennisvragen stellen en beantwoorden en leren op die manier voortdurend met elkaar en van elkaar. De Gebiedscoöperatie heeft bij de Hanzehogeschool Groningen een eigen lectoraat gekregen om de samenwerking steeds beter vorm te geven. Dit is het lectoraat Duurzaam Coöperatief Ondernemen van Willem Foorthuis. De Gebiedscoöperatie functioneert als een maatschappelijke onderneming die haar eigen broek ophoudt en daarbij ook gebruik maakt van innovatiefondsen op regionaal, nationaal en Europees niveau.
- De nieuwe samenwerking in het Middag-Humsterland zou deel kunnen worden van de Gebiedscoöperatie Westerkwartier. Onder de vleugels van de Gebiedscoöperatie zou je een kleine en flexibele organisatie kunnen vormen. Dit bestuur faciliteert de innovatiecommunities zoals gevormd in de subgroepen die daarnet zijn besproken. De taken bestaan uit communicatie, het bewaken van de interne verbinding en integraliteit en de verbinding naar de gemeente.

- De leden in de subgroep vinden het belangrijk dat je steeds denkt vanuit haalbaarheid en uitvoerbaarheid.
- Belangrijk hiervoor is dat gemeente en provincie actief meedenken en meewerken. Er wordt geen directe financiering verwacht, maar de overheden kunnen wel indirect meehelpen om financiering te verwerven, bijvoorbeeld door je te gidsen in subsidieland.

Hoe verder

- Er zijn drie communities gevormd rond de onderwerpen: (agrarisch) ondernemerschap en verdienmodellen, regiomarketing en energietransitie.
- Alle drie de groepen hebben een eigen koers uitgestippeld, maar ze gaan niet geïsoleerd van elkaar aan het werk. Ze functioneren als lerende en innoverende communities. Dat betekent dat ze op zoek naar innovaties en niet zo maar herhalen wat overal gebeurt. Het unieke van de streek verdient een passende en toekomstbestendige aanpak.
- Als koepel komt hierboven een lean en mean bestuur te hangen om te zorgen voor interne en externe verbinding
- Dit geheel maakt deel uit van de Gebiedscoöperatie Westerkwartier. De Gebiedscoöperatie gaat de eerste communicatieve taken op zich nemen om het begin voor de communities soepel te laten verlopen.
- Dit is in z'n geheel de nieuwe invulling voor de Gebiedscommissie van weleer. Voor de vorming en begeleiding hiervan nemen de deelnemers uit groep 4 (innovatieve samenwerking) mede verantwoordelijkheid.
- Wat we in de afgelopen drie sessie

hebben besproken levert de input voor het visiedocument van het Middag-Humsterland. Dit document wordt als advies aangeboden aan de gemeenteraad van Zuidhorn. Los van de besluitvorming in de raad willen de communities alvast een begin maken met hun werk, in de hoop dat dit door de raad ook formeel kan worden bekrachtigd.